

AP 4 UDVIDELSE ELLER ÆNDRING AF IKKE FAST PLACEREDE HUSDYRANLÆG

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Etablering af mere end 100 m² ikke fast placerede husdyranlæg, på husdyrbrug, etableret efter regler, der var gældende før den 1. august 2017, vil medføre at husdyrbruget skal godkendes eller tillades i sin helhed efter husdyrbruglovens §16a eller §16b.

1. Opsummering

Etablering af mere end 100 m² ikke fast placerede husdyranlæg, på husdyrbrug, som er etableret efter regler, der var gældende før den 1. august 2017, vil medføre at husdyrbruget skal godkendes eller tillades i sin helhed efter husdyrbruglovens § 16 a eller § 16 b, hvorimod etablering af mindre end 100 m² må anses som en bagatel, som ikke vil medføre at husdyrbruget skal godkendelse eller tillades i sin helhed efter husdyrbruglovens § 16 a og § 16 b.

2. Husdyrbruglovens regler

Husdyrbrugloven indeholder krav om forudgående godkendelse eller tilladelse til husdyrbrug.

Det er en betingelse for, at der er tale om et husdyrbrug i husdyrbruglovens forstand, at husdyranlæggene tilsammen har et produktionsareal på mere end 100 m². Ved produktionsareal forstås det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til. Dette kan eksempelvis være stiarealer i stalde.^[1]

Produktionsarealet er således et centralt begreb i husdyrbruglovgivningen, idet produktionsarealet er den afgørende faktor i lovens definition af husdyrbrug og for kravet om

godkendelse og tilladelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a og 16 b.

Ejendomme med mere end 100 m² produktionsareal er husdyrbrug, og etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug kræver godkendelse eller tilladelse.

Hvis der er krav om godkendelse eller tilladelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a eller 16 b, er byggeriet som hovedregel ikke omfattet af planlovens landzoneregler.^[ii] Planlovens landzoneregler finder omvendt anvendelse på ejendomme med dyrehold, der ikke er husdyrbrug, og på husdyrbrug op til tilladelsesgrænserne.^[iii] og ^[iv]

2.1 Godkendelse eller tilladelse efter husdyrbrugloven (§§ 16a og 16b)

Husdyrbrug må efter husdyrbruglovens §§ 16a og 16b ikke etableres, udvides eller ændres uden godkendelse eller tilladelse.

I husdyrbruglovens § 17 har Miljø- og fødevareministeren hjemmel til at fastsætte regler om, at godkendelse eller tilladelse af husdyrbrug efter §§ 16a og 16b i nærmere bestemte tilfælde ikke er påkrævet.^[v]

Bemyndigelsesbestemmelsen kan ifølge lovforarbejderne bl.a. udnyttes til at undtage nærmere bestemte udvidelser eller ændringer, der ellers ville være omfattet af husdyrbruglovens §§ 16 a, stk. 4 eller § 16 b, stk. 2, fra kravet om godkendelse eller tilladelse, fordi de har begrænset betydning, så de – inden for nærmere fastsatte kriterier, tærskler eller betingelser – kan foretages umiddelbart.^[vi] Bemyndigelsesbestemmelsen er eksempelvis udnyttet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 8, stk. 1.

2.2. Ikke fast placerede husdyranlæg (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 8)

I husdyrbrugloven forstås ved husdyranlæg ”stald eller lignende bygning eller indretning, hvor husdyr i almindelighed opholder sig eller har adgang til, med tilhørende dyrehold”.^[vii]

Som følge af definitionen af husdyranlæg, hvorefter ikke fast placerede anlæg, umiddelbart er omfattet af definitionen, og dermed af husdyrbruget og efter omstændighederne også tilladelses- og godkendelsespligt, er det i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 8, stk. 1, fastsat, en undtagelse til husdyrbruglovens krav om godkendelse og tilladelse af husdyrbrug i forhold til ikke fast placerede husdyranlæg.^[viii]

På et husdyrbrug kan der etableres, ændres eller udvides op til og med 100 m² ikke fastplacerede husdyranlæg, uden at det udløser krav om godkendelse, tilladelse eller anmeldelse efter husdyrbruglovgivningen.^[ix] Denne undtagelse gælder, uanset om husdyrbruget har en godkendelse eller tilladelse med vilkår om dyreholdets størrelse.^[x]

2.3. Godkendelsespligt og tilladelseskrav for husdyrbrug etableret før den 1. august 2017

Husdyrbrug, som er etableret efter regler, der var gældende før den 1. august 2017, får husdyrbruglovens krav om godkendelse og tilladelse efter §§ 16 a og 16 b først virkning fra det

tidspunkt, hvor husdyrbruget foretager nærmere bestemte ændringer eller udvidelser, jf. ændringslov nr. 204 af 28. februar 2017.^[xi] og ^[xii]

Afgørelser om husdyrbrug, der er truffet i medfør af de hidtil gældende regler, bevarer altså deres gyldighed, indtil der i medfør af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. træffes en ny afgørelse.^[xiii]

Miljøstyrelsen fortolker, ifølge deres vejledningsmateriale, pligten til at indhente forudgående godkendelse eller tilladelse, således at den udløses på det tidspunkt, hvor husdyrbruget foretager nærmere bestemte udvidelser eller ændringer, der ikke er bagatelagtige eller kan gennemføres efter anmeldereglene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I disse tilfælde kan ændringer alene foretages, hvis husdyrbruget godkendes eller tillades i sin helhed efter § 16 a, stk. 1 eller stk. 2, eller § 16 b, stk. 1.

Etableret inden den 1. august 2017, og som ikke er blevet tilladt eller godkendt efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

For husdyrbrug, som er etableret inden den 1. august 2017, og som ikke er blevet tilladt eller godkendt efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, får lovens bestemmelser om godkendelse eller tilladelse ved etablering efter § 16 a, stk. 1 og 2, og § 16 b, stk. 1, virkning fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget foretager ændringer eller udvidelser.

Tilladt eller godkendt efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

For husdyrbrug, der er tilladt eller godkendt efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, får lovens bestemmelser om godkendelse eller tilladelse ved etablering efter §§ 16 a, stk. 1 og 2, og § 16 b, stk. 1, virkning fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget foretager ændringer eller udvidelser, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet.

I høringsnotatet til udkast til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bemærker Miljøstyrelsen, at husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 8, stk. 1, om etablering m.v. af ikke fast placerede husdyranlæg på højst 100 m² har karakter af en form for bagatel. Det er derfor SEGES' vurdering, at etablering m.v. af ikke fast placerede husdyranlæg på mere end 100 m² ikke efter de nugældende regler vil have karakter af en bagatel, hvilket vil medføre at husdyrbruget skal godkendes eller tillades i sin helhed efter husdyrbruglovens § 16 a eller § 16 b.

Det må derfor konkluderes, at etablering af mere end 100 m² ikke fast placerede husdyranlæg, på husdyrbrug, som er etableret efter regler, der var gældende før den 1. august 2017, vil medføre at husdyrbruget skal godkendes eller tillades i sin helhed efter husdyrbruglovens § 16 a eller § 16 b, hvorimod etablering af mindre end 100 m² må anses som en bagatel, som ikke vil medføre at husdyrbruget skal godkendes eller tillades i sin helhed efter husdyrbruglovens § 16 a og § 16 b.

3. Planlovens landzoneregler

Opstilling af ikke fast placerede husdyranlæg, fx hytter til svin, på en ejendom uden produktionsareal eller på et husdyrbrug op til tilladelses- eller godkendelsesgrænserne i husdyrbrugloven er omfattet af planlovens landzoneregler.^[xiv]

3.1 Placeringstilladelse (planlovens § 36)

Hytter til frilandsgrise anses som udgangspunkt som erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdrift, men er ikke i planloven undtaget fra kravet om landzonetilladelse i planlovens § 36, stk. 2, i forhold til beliggenhed og udformning, hvis de placeres fritliggende i det åbne land uden tilknytning til de hidtidige bebyggelsesarealer. Der er dog ikke krav om tilladelse til den konkrete placering af den enkelte hytte, men til et bestemt antal hytter på et nærmere bestemt areal.^[xv]

I landzonetilladelsen til hytternes placering kan kommunen stille krav om, at hytterne opstilles inden for arealer på ejendommen, hvor de skæmmer landskabet mindst muligt. Kommunen skal være opmærksom på, at arealer med svin på friland indgår i ejendommens sædskifte.^[xvi]

For at minimere den landskabelige påvirkning kan kommunen desuden fastsætte vilkår om hytternes farver og materialevalg, f.eks. ikke-reflekterende materialer.^[xvii]

Bemærk, at en kommune ikke kan nægte tilladelse til at opføre erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri, men alene stille krav til beliggenhed og udformning.

3.2. Bagatelgrænse

I relation til planloven gælder der også en bagatelgrænse. Enkeltstående hytter til frilandsgrise vil kunne sidestilles med opstilling af enkeltstående primitive bygninger (som f.eks. læskure til busstoppesteder), der ikke anses for at være omfattet af krav om landzonetilladelse.^[xviii]

^[i] jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BKG 2018/1021), bilag 3, pkt. c, nr. 1

^[ii] En række udvidelser og ændringer kan gennemføres ved brug af anmeldeordninger i husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen. De erstatter tilladelser og godkendelser, og de er sidestillede med tilladelser og godkendelser i forhold til snitfladen til planloven.

^[iii] Bemærk, at husdyrgødningsregler, herunder blandt krav til placering af anlæg m.v. (§§5-8), gælder ved siden af, jf. vejledning til husdyrgødningsbekendtgørelsens kapitel 3.

^[iv] En udtagelse hertil findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 7, hvorefter tilladelseskrauet, i visse tilfælde, er hævet til 175-300 m² produktionsareal.

^[v] jf. § 17, i husdyrbrugloven

^[vi] Jf. L 114 (Forslag til Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love), Folketinget 2016-2017, side 136

^[vii] jf. § 3, stk. 1, nr. 2, i husdyrbrugloven

^[viii] jf. L 114 (Forslag til Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om

miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love), Folketinget 2016-2017, side 136

[ix] jf. § 8. stk. 1, i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

[x] jf. § 8. stk. 3, i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

[xi] [Lov nr. 204 om Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love af 28. februar 2017](#)

[xii] Ordlyden af § 10, stk. 1, er ændret ved § 3 i [ændringslov nr. 497 om lov om ændring af jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af 22. maj 2018](#)

[xiii] jf. § 10, stk. 3, i ændringslov nr. 204 af 28. februar 2017

[xiv] Til støtte herfor kan henvises til et [Helpdesksvar af 27. juni 2018](#)

[xv] jf. Vejledning om landzoneadministrationen [2018], side 81

[xvi] jf. Vejledning om landzoneadministrationen [2018], side 81

[xvii] jf. Vejledning om landzoneadministrationen [2018], side 81

[xviii] jf. Vejledning om landzoneadministrationen [2018], side 81